

ACC. N:R. M 6417:1-11.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Sabian Karlsson

Härad: Konga

Adress: Boaryd, Väckelsång

Socken: Väckelsång

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Qvinnans andel i gårdshushållets
arbete och i jordbruket.

Str. I. 7.

avsk. 1-11

ACC. N:R.

M6417:1.

Landskap: Småland
 Härad: Honga
 Socken: Täckelsång
 Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: Fabian Carlsson
 Adress: Boaryd, Täckelsång
 Berättat av:
 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

/.

Allt arbete inomhus, d. v. s. i
 hushållet har utförts av kvinnorna.
 Matlagning, bakning, drickabrygd,
 disk, tvätt, byk, skurning, sömnad,
 lagning av kläder, strumpstickning,
 spånad, vävnad, hemnets pyrdande,
 barnens vård, inbäring av och vatten m. m.
 I alla dessa arbeten fångor kvinnorna
 ingen hjälp av männen.

Vid husdjurens skötsel har kvin-
 norna fått utföra en stor del av
 arbetet. De ha fått koka till och fodra
 svinen helt och hållet. Nötkreaturen
 och fåren ha de också fått ge foder.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6417:2Landskap: SmålandUpptecknat av: Fabian KarlssonHärad: KongaAdress: Boaryd, VäckelsångSocken: Väckelsång

Berättat av: _____

Uppteckningsår: 1940Född år 1894 i BoarydLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV2

endast vid särskilda tillfällen
ha de fått hjälp av manfolken.

Kornas mjölkning har alltid utförts
av kvinnorna. "Måka", d. v. s. bära ut
gödseln ur jakuset och valna
djuren ha de också ibland fått göra.

På våren skulle kvinnorna "ris-
anta" i slätterängarna, d. v. s. rätta
ihop "velöv" (gammalt löv) och ris,
så att detta rej kom med i höet
vid slätterarbetet.

På våren skulle jären klippas,
en andra färklippning var på hösten,
och detta skulle kvinnorna göra.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6417:3.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Fabian Karlsson

Härad: Konga

Adress: Boaryd, Väckelsång

Socken: Väckelsång

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

Allt trädgårdsarbete har kvinnorna fått utföra, de har fått gräva, gödsla och beså både "gartalann" och "kaulsånga".

Vid jordbruksarbetet har kvinnorna också fått hjälpa till. När man har kört ut gödseln på åkrarna, så har det ibland förekommit att kvinnligt tjänstefolk eller bondens egna flickor fått "staa i gösselstaden". De har fått småhicka gödseln och även hjälpa till att lassa på. Ibland har de till och med fått "bryta u" i kåttarna. Harva har kvinnor någon gång också fått göra, fast mera sällan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M 6417:4.

Landskap: Småland

Upptecknat av:

Fabian Karlsson

Härad: Konga

Adress:

Boaryd, Väckelsång

Socken: Väckelsång

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år

1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

Tid vädden har de fått hjälpa till med att hacka vid åkerrenar och "spekegäddor" samt "stinka stenar", d. v. s. sopa av jord och såd på stenarna.

Under våren och försommaren har kvinnorna fått "tuka" (rensa bort ogräs) i trädgården och i "höllan" (Lin-åker) samt med hjälp av männen även i potatis och rotfrukter.

Eller slättern kom fingo kvinnorna alltid närsa ihop höet samt hjälpa till med bärningen. "Flösta lör", d. v. s. kvista lör till fären, har de också fått hjälpa till med.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6417:5Landskap: SmålandUpptecknat av: Fabian KarlssonHärad: KongaAdress: Boaryd, VäckelsångSocken: Väckelsång

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940Född år 1894 i BoarydLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV5

I skördetiden fingo kvinnorna laga upp all säden, ty detta ansågs ej vara arbete för män. När man skar kornet med handskära, då skulle kvinnorna göra detta. De skulle också "röska höen" när linet var färdigt, detta drogs upp med rötterna. Vid bärgningen av säden hjälpte de till på logen med att "balta" rågen samt "sänna opp" och "lää" säden.

Vid tröskningen i äldre tid hjälpte ej kvinnorna till, men när stiftströskverk började användas fingo de alltid "rävsa au" halmen framför

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6417:6.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1940 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

verket till dem som ristade.
Ibland har kvinnor gjort köra kösk-
verksvandringen.

Potatisplockningen på hösten
utfördes alltid av kvinnor och barn.
På våren hade det varit deras arbete
att "lägga på", d. v. s. lägga ut potatisen
i färan efter ådret.

Upptagningen av rotfrukterna kunde
männen ibland hjälpa till med.

Linberedningen krävde mycket
arbete av kvinnorna. Först skulle
man på hösten "bre körs" för rötning
på marken, och när rötningen var

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6414.7.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av:
Uppteckningsår: 1940 Född år 1894 i Boaryd

färdig hade man att "ta upp höen" och binda den i buntar, och detta var kvinnogöra. Den var linnet färdigt för tvättning i basten. En kvinna brukade vanligen lägga in linnet i basten och sedan taga ut den, "fly ut hämmä" när man skulle "bryta höen". Den kvinnan brukade kallas "bastekvinn".

Präkningen av linnet utfördes av männen, men skädningsen och häcklingen var kvinnoarbeta.

På hösten förekom en hel del andra arbeten för kvinnorna, såsom potatisrivning och refter

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6417:8.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Täckelsång
 Socken: Täckelsång Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8.

höstlaktens ljusstörning för året.
 Potatisrivningen kunde även man-
 folk hjälpa till med, men silningen
 och tillredningen av "stärkelören"
 (potatismjöllet) var enbart kvin-
 nornas "göra" (arbete).

På hösten, medan korna ännu gingo
 på "groarbete" och mjölken var god,
 hade kvinnorna den stora höstst-
 ningen, då bondmororna brukade byta
 ostarmjölke sine emellan.

Smörberedning hade man ju året om.

Är kvinnorna ej behövde hjälpa
 till med tröskningen på hösten och arbetet

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 46417:9.Landskap: SmålandUpptecknat av: Fabian CarlssonHärad: KongaAdress: Boaryd, VäckelsångSocken: Väckelsång

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940Född år 1894 i BoarydLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV9.

i ladugård var undanstökat, så jingo de sitta vid spinnrock och vävstol.

På hade de ullkardning och strumpstickning och en mängd andra små sysslor, en hel del arbete de nu äro helt befriade från.

I de här anförda arbetena jingo kvinnorna vara med hela sitt liv.

Som ung flicka fick hon börja hjälpa Lill, och när hon sen blev äldre var det samma arbete. Som gift bondes hustru blev slivet och släpet ännu större.

Detta gäller hela perioden 1850—1900. Före 1850 har det säkerligen

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6417:10.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Fabian Karlsson

Härad: Konga

Adress: Boaryd, Väckelsång

Socken: Väckelsång

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

varit samma förhållande med kvinnornas arbete här i orten.

Efter 1900 har inträtt en stor förändring i fördelningen av arbetet mellan män och kvinnor. Många kvinnliga arbeten, vilka under 1800-talet ansågos som en "shetkan" eller skam för män att utföra, de göras nu av manfolk. Sådana arbeten äro t. ex. mjölkning och sådesupplagning.

En del av 1800-talets kvinnliga arbeten hava nu helt försvunnit. "Risäntning" av slätterångar förekommer ej numera.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6417:11.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Häckelsång
 Socken: Häckelsång Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11.

Ångsmarkerna slås ej nu, de har för det mesta blivit kultiverade betesmarker. Linodlingen har till största delen upphört, och det mycket arbetet med lina har kvinnorna således släppt ifrån. Fären är nu sällsynt, alltså ingen Lörkvästning eller färklippning. Ost- och smörberedning uti hemmen är nu ringa, mejerierna har övertagit det arbetet. Vid slåtter och skörd har kvinnorna blivit befriade ifrån mycket arbete, som numera utföres med maskiner.

Skriv endast på denna sida!